

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ МИТНИЦІ

Дейнека Г.М., гр. ТТ-27

Науковий керівник – канд. техн. наук, доц. **Сорокіна С.В.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Багато сучасних суспільних явищ мають витоки у сивій давнині. Знайомство, а тим більше вивчення національної спадщини допомагає оцінити рівень розвитку цих явищ на основі історичного підходу, зробити висновок щодо суттєвості наявних теоретичних, правових, організаційних, у тому числі і законодавчих проблем митної справи і митної політики суверенної України.

Процес розвитку людства, і зокрема слов'янської державності, поява писемності на досить пізньому етапі розвитку, а також об'єктивні процеси формування держави, у тому числі нескінченні війни та інші об'єктивні причини, не сприяли збереженню для наших сучасників документальних відомостей про час виникнення митних зборів, митних податків і в цілому про митну справу на території України. До нас дійшла несистематизована інформація, окремі правові джерела.

Дещо з історії митної справи у контексті загального історичного розвитку України розкриває М. Грушевський у знаменитій «Історії України-Руси». Є також фактичний матеріал про мито і митні процедури у праці Д. Яворницького «Історія запорізьких козаків». Чимало свідчень про роль митної політики наводять такі відомі вчені-історики, як Д. Дорошенко, Н. Полонська-Василенко, В. Барвинський, Є. Загорівський, П. Мірчук, Д. Багалій, І. Гуржій, І. Голубничий. Серед науковців-правознавців окремі історико-правові аспекти митної справи досліджували І. Кулішер, Л. Марков, К. Сандровський.

Особливого значення набуло вивчення історії митної справи в Україні з 1991 р. після проголошення державної самостійності України. З'являються спеціальні дослідження істориків, правознавців, економістів, митників. Серед них праці М. Ващенка, М. Васильєвої, С. Гріха, Л. Деркача, С. Ківалова, А. Кольбенка, О. Максименка, А. Мицак, А. Пашіова, М. Полюяка, П. Романюка, А. Соколовської, О. Тимошука, В. Чорного.

Навіть спрощений історичний огляд дає можливість визначити етапи еволюційного процесу основних митно-правових інститутів та в цілому понятійного апарату, зрозуміти об'єктивність висновку, що митна справа є однією із важливих ознак державності.